

Plus Achtergrond

Monumentale installaties Levi van Veluw in Singer Laren: 'Uiteindelijk streef je naar perfectie'

Levi van Veluw, *In the Depths of Memory*, 2024. Beeld Peter Tijhuis

Chaos en orde houden elkaar in evenwicht in het werk van Levi van Veluw. In zijn overzichtstentoonstelling in Singer Laren is een aantal monumentale installaties te zien. 'Ik wilde erachter komen waarom ik dit nu eigenlijk maak.'

Kees Keijer 2 april 2024, 03:00

Eigenlijk had hij niet zo'n behoefte aan een overzichtstentoonstelling. Levi van Veluw (1985) won onlangs de

Het Parool

dijs noort, plus de aankoop van een kunstwerk voor de museumcollectie. De prijs wordt aan Van Veluw toegekend omdat hij volgens de jury 'op authentieke en unieke wijze zijn jeugdherinneringen vormgeeft met uiterste zorg en vakmanschap'.

Advertentie

Blijf op de hoogte

Krijg wekelijks een melding van het beste kunstverhaal van Het Parool.

De tentoonstelling zou een bescheiden presentatie worden. Maar op verzoek van het museum in Laren werd het toch een uitgebreid overzicht van zijn oeuvre. Van Veluw: "Het is veel werk, maar tegelijk is het maar een fractie van wat ik heb gemaakt. Het was leuk om dit te kunnen samenstellen, ik zie allemaal dingen terug die ik al heel lang niet heb gezien."

De expositie begint met Van Veluws allernieuwste werk, uit 2024. Vervolgens worden de kunstwerken steeds ouder, tot zijn vroegste foto's, die deels op de kunstacademie ontstonden. Daarna volgt een parcours met grote installaties dat uitmondt in een imposante ruimte, een labyrintische tunnel waar de tijd lijkt stil te staan.

Koffie, inkt, boomschors

Na zijn afstuderen aan Artez hogeschool voor de kunsten in Arnhem werd Van Veluw bekend met foto's waarop hij zijn eigen

hoofd bedekte met een laag koffie, inkt of boomschors. “Het was allemaal nog heel intuïtief en intiem. Ik maakte de foto’s met een zelfontspanner. Het waren experimenten en af en toe lukte er eentje, al wist ik niet zo goed waarom.”

Advertentie

Van Veluw wijst op een zelfportret, zijn kop is met een ballpoint volgetekend met een schaakbordpatroon. “Dit was pure noodzaak, ik wist niet hoe ik het anders moest doen. Maar achteraf besef je dat het sterk is omdat het frictie geeft. Die inkt hoort daar niet en daardoor is het een beetje verontrustend. Als ik hetzelfde met schmink zou hebben gedaan, zou je niet diezelfde ervaring hebben.”

Van Veluw ging op zoek naar waar die vreemde experimenten eigenlijk vandaan kwamen. Dat deed hij door uit te zoomen. Intieme foto’s maakten plaats voor ruimtelijke installaties en die werden autobiografischer. “Ik wilde erachter komen waarom ik dit nu eigenlijk maak. Waar komt die fascinatie met blokjes vandaan?”

In de video *Family* (2012) zit Van Veluw aan tafel met zijn broer, zus en ouders. Iedereen heeft een pak aan dat van top tot teenis bedekt met houten blokjes. Ook de tafel waaraan de figuren zitten en de wanden van de ruimte zijn ermee bedekt. Het beeld van een hecht gezin om een tafel wordt een soort abstractie. De figuren zijn in zichzelf gekeerd, de claustrofobische sfeer suggereert spanningen tussen de zwijgzame gezinsleden. “Het gaat over dat ik als kind zoekende was naar controle. Een blokje staat voor mij symbool voor iets wat je kunt controleren.”

Advertentie

Verfstipjes

Verderop staat een installatie waarin een complete slaapkamer is nagebouwd; ditmaal is alles van top tot teen bedekt met houten balletjes. “Die balletjes kwamen voor in mijn nachtmerries. Ze rolden in patronen en dan gingen ze botsen. In mijn droom probeerde ik alles bij elkaar te houden. Het kwam voort uit een gebrek aan structuur. Althans, ik ben geen psycholoog, maar zo interpreteer ik het. Je ouders zijn uit elkaar en dan probeer je alles bij elkaar te houden. Dat visualiseer ik hier.”

Rondom de installaties van Van Veluw hangen schilderijen uit de collectie van Singer Laren die thematisch aansluiten op de werken. Bij de familievideo en de slaapkamer met balletjes hangt bijvoorbeeld het schilderij *Aardappeleters* van Evert Pieters, ook met vijf figuren rondom een tafel. Een schilderij van Jan Toorop met twee doodongelukkige figuren in een landschap is helemaal opgebouwd met verfstipjes, wat weer een visuele parallel vormt met de balletjes van Van Veluw.

“We hebben geen teksten bij de werken gehangen. Ik wil dat je gewoon kijkt. Wat gebeurt er in het schilderij, wat doen die mensen met elkaar en hoe relateert dat zich tot de setting die ik heb gemaakt?”

Advertentie

1500 koppen

Aan het einde van het parcours met installaties die doen denken aan kapellen, studievertrekken, laboratoria en opgravingen volgt de apotheose van de tentoonstelling. De bezoeker betreedt een spectaculaire omgeving, een grootse en tegelijk benauwende, gekromde gang met enorme stellages. Daarin staan blokken klei en hoe verder je doorloopt, hoe meer die gaan lijken op koppen. Aan het eind zijn deze koppen realistische portretten van de kunstenaar zelf. Het zijn er in totaal 1500. Onderweg liggen enorme hopen 'mislukte' exemplaren.

Halverwege het parcours is een video te zien waarin Van Veluw – zelf ook van top tot teen bedekt met klei – een van de koppen maakt. Terwijl je het kloppen van zijn hart hoort, zie je hem koortsachtig kleien aan zijn evenbeeld. Als de kop af is, wordt hij in de stelling bijgezet, waarna het volgende blok klei met een enorme dreun uit de lucht komt vallen. En dan begint het hele proces weer van voor af aan.

Het is een installatie over het creatieve proces, een metafoor voor het kunstenaarschap. De kunstenaar schept zijn evenbeeld, wat bijna goddelijke associaties oproept. Tegelijk is het een soort kwelling, zoals de mythologische figuur Sisyfus, die tot het einde der tijden een rotsblok tegen een berg moest duwen. "Waanzin, zei iemand. En dat is het natuurlijk ook. Het is een obsessieve uitvergroting, maar ergens is het ook wel wat je doet als kunstenaar. Uiteindelijk streef je naar perfectie, je probeert steeds te overtreffen wat je doet."

Levi van Veluw, *Labyrinth of Memories*, Singer Laren, t/m 25 augustus

Lees ook

Geselecteerd door de redactie

Achtergrond

Lisa Oppenheim tovert als een alchemist met licht en chemicaliën beelden tevoorschijn

Plus

Exclusief

Zonder Piet van Eeghen had Amsterdam geen Vondelpark, Stedelijk en Rijksmuseum gehad: 'In de 19de eeuw veranderde hij de hele stad'

Plus

Interview

Realistisch schilderen suf? Jong talent Erika Peucelle won er de Sluijters Prijs mee en staat nu op de KunstRAI

Advertentie

Wilt u belangrijke informatie delen met het Parool?

Tip hier onze journalisten

Algemeen

Contact

Privacystatement

Abonnementsvoorwaarden

Gebruiksvoorwaarden

Cookiebeleid

Privacy-instellingen

Auteursrecht

Service

Klantenservice

Bezorgklacht indienen

Bezorging pauzeren

Bezorging wijzigen

(Bezorg)adres wijzigen

Adverteren

Losse verkoop

Meer Parool

Abonneren

Nieuwsbrieven

Digitale krant

De Parool Shop

RSS-feeds

Android apps

iOS apps

Facebook

Twitter

Navigeer

Archief

Op alle verhalen van het Parool rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@parool.nl.

© 2023 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden